

SIIKAISTEN TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUS

1. LAUTAKUNNAN TOIMINTA

1.1. Kokoonpano

Kuntalain 121.1§:n mukaan kunnanvaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Valtuusto on kokouksessaan 4.8.2021 valinnut tarkastuslautakuntaan jäsenet ja varajäsenet.

Kunnanvaltuusto on 28.9.2022 myöntänyt eron luottamustoimesta tarkastuslautakunnan puheenjohtajalle Therese Rosenqvistille. Hänen tilalleensa tarkastuslautakunnan jäseneksi on 28.9.2022 kokouksessa valittu Anneli Lahtinen ja puheenjohtajaksi Hannu Heikintalo sekä varapuheenjohtajaksi Vesa Viljanen.

Kunnanvaltuusto on 27.9.2023 päätöksellä 18§ valinnut Paavo Tuulensuun tilalle tarkastuslautakunnan jäseneksi Seppo Jönkkärin. Varajäsenenä on jatkanut Toivo Fridfelt.

Varsinainen jäsen		Henk.koht.varajäsen	
Hannu Heikintalo, pj	(5)	Leo Forss	(0)
Vesa Viljanen, vpj	(3)	Susanna Kuusisto	(2)
Seppo Jönkkäri	(5)	Toivo Fridfelt	(0)
Heli Harju	(5)	Riitta Vanhatalo	(0)
Anneli Lahtinen	(5)	Pasi Dahl	(0)

Suluissa on esitetty osallistumiskerrat kokouksiin. Kokouksia on ollut 5 kpl.

Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat ilmoittaneet seuraavat pysyvät esteellisyydet: Heli Harju on ollut keskusvaalilautakunnan varapuheenjohtaja 2.4.2025 asti.

1.2. Toiminnan tarkoitus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on KunL 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tuloksellisuutta tarkastellaan laajasti toiminnan onnistuneisuutena, arvioiden miten hyvin kunta täyttää tehtävänsä asukkaiden palvelujen tuottajana.

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä mutta omana asianaan.

Hallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta (KunL 121.5§).

1.3. Yhteys tilintarkastajaan

Kunnan tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy vastuullisena tilintarkastajanaan JHT Vesa Keso.

1.4. Toimintamuodot

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kuntalain ja hallintosäännön edellyttämiä asioita vuoden 2024 vuosityöohjelman ja vuosille 2021-2024 hyväksytyyn arviointisuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2024 arviointityössä on painotettu kuntastrategian tavoitteiden toteutumista.

Jokaiseen tarkastuslautakunnan kokoukseen on kutsuttu kunnanjohtaja selvittämään ajankohtaisia kunnan toimintaan ja talouteen liittyviä asioita. Jokaisessa kokouksessa on ollut myös työohjelman mukainen arviointiteema.

Kunnanjohtajan lisäksi toimintavuoden aikana kokouksissa on ollut kuultavina rehtori/sivistystoimenjohtaja, tekninen johtaja ja hallintopäällikkö.

Tarkastuslautakunta on saanut selvityksiä johtavien viranhaltijoiden toimesta kunnan toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Viranhaltijoille on kokouskutsun yhteydessä annettu kysymyksiä, joihin he ovat laatineet kirjalliset vastaukset. Kuulemisissa viranhaltijat ovat esitelleet tarkastuslautakunnalle kirjallisen aineiston sisältöä.

Arviointityönsä suorittamiseksi tarkastuslautakunta seuraa toimielinten ja viranhaltijoiden toimintaa. Tarkastuslautakunta on sopinut seuraavasta työnjaosta eri hallinnonalojen toiminnan seuraamisessa.

<u>Toimielin</u>	<u>Tarkastuslautakunnan jäsen</u>
Kunnanhallitus	Seppo Jönkkäri, Anneli Lahtinen
Hyvinvointilautakunta	Hannu Heikintalo, Heli Harju
Elinvoimalautakunta	Vesa Viljanen, Anneli Lahtinen

Yksi arviointityön toimintamuoto ovat erilaiset tutustumiskäynnit kunnan eri kohteisiin. Tammikuun 2025 kokouksen yhteydessä tarkastuslautakunta on tehnyt tutustumiskäynnin teknisen toimen uudelle varastorakennukselle.

2. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI

2.1. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuus ja tuloksellisuus hallintokunnittain

Tarkastuslautakunta arvioi hallintokuntien ja niiden tehtävälueiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta seuraavasti:

Vuoden 2023 arviointikertomuksen havainnot

Kunnanvaltuusto on velvoittanut kunnanhallitusta ja lautakuntia ryhtymään toimiin vuoden 2023 arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta sekä raportoimaan näistä valtuustolle syyskuun 2024 loppuun mennessä.

Kunnanhallitus on 10.6.2024 päättänyt kunnanvaltuustolle annettavasta raportista. Kunnanjohtaja esitteli tarkastuslautakunnalle toimenpiteitä, joihin kunnanhallitus on arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta ryhtynyt. Tarkastuslautakunta merkitsi kunnanhallituksen laatiman selvityksen tiedokseen.

Elinvoiman lisääminen

Tarkastuslautakunnan kuulemisissa on sivuttu elinvoimaan liittyviä asioita useissa eri yhteyksissä.

Loppuvuodesta 2023 Siikaisten kunta on solminut elinvoimalupauksen Siikaisten Yrittäjät ry:n kanssa.

Mitä toimenpiteitä kunnanhallitus on tehnyt ja suunnitellut tekevänsä jatkossa alueen yrittäjäystävällisen ilmapiirin edistämiseksi? Millä tavoin kunnanhallitus on arvioinut tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia?

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Kunnanhallitus on toimintakertomuksessa esittänyt, että terveydenhuoltolain mukaan kunnan on seurattava asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Siikaisten kunnanvaltuustolle on syksyllä 2021 valmisteltu hyvinvointikertomus- ja suunnitelma erillisenä asiakirjana. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman kokouksessaan 10.11.2021.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että talousarviossa esitetään selkeitä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteita. Tavoitteiden saavuttamisesta voidaan raportoida joko tilinpäätöksessä tai erillisessä hyvinvointiraportissa.

Millä tavoin HVA-uudistus on vaikuttanut terveyden ja hyvinvoinnin tavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen Siikaisissa?

Hyvinvointilautakunta

Rehtori/sivistystoimenjohtaja on ollut kuultavana tarkastuslautakunnan kokouksessa 6.9.2024. Hänet oli kutsuttu kokoukseen selvittämään koulukuljetussuunnitelmaa, sen soveltamista käytäntöön sekä maksuttoman koulukuljetuksen myöntämisen periaatteita.

Maksuttoman koulukuljetuksen myöntämisen periaatteet on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 12.2.2024 §10. Koulukuljetusten piirissä on noin 70 % oppilaista. Tarkastuslautakunta keskusteli koulukuljetuksista, niiden kustannuksista ja oppilasmäärän kehityksestä. Tarkastuslautakunta toteaa, että koulukuljetukset on toteutettu tarkoituksenmukaisella tavalla.

11.4.2025 tarkastuslautakunnalle on selvitetty kuntastrategiasta johdettujen tavoitteiden toteutumista vuonna 2024. Saadun selvityksen ja tilinpäätöksen tietojen perusteella voidaan todeta, että toiminta on ollut asetettujen tavoitteiden mukaista.

Hyvinvointilautakunnan tilikauden 2024 yli-/alijäämän talousarviototeutuma oli 87,05 % ja vyörytyserien jälkeen 107,74 %.

Elinvoimalautakunta:

Elinvoimalautakunnan arviointia on tehty teknisen johtajan kuulemisessa 24.1.2025 sekä pöytäkirjojen ja tilinpäätöksen tietojen perusteella. Tarkastuslautakunta on painottanut arvioinnissa erityisesti kuntastrategian tavoitteiden toteutumista.

Toiminnallisten tavoitteiden osalta tarkastuslautakunta toteaa, että toiminta on ollut olennaisilta osin asetettujen tavoitteiden mukaista. Taloudellisten tavoitteiden osalta todetaan, että elinvoimalautakunnan toimintakatteen talousarviototeutuma oli 67,09 % ja vyörytyserien jälkeen 60,43 %.

Tarkastuslautakunta teki 24.1.2025 tutustumiskäynnin teknisen toimen uudelle huoltorakennukselle. Tutustumiskäynnillä tekninen johtaja esitteli tarkastuslautakunnalle huoltorakennuksen tiloja. Tarkastuslautakunta toteaa, että huoltorakennus on toimiva ja vastaa hyvin teknisen toimen tarpeita.

2.2. Koko kuntaa koskevat taloudelliset tavoitteet

Toimintatuotot 2,2 M€ olivat 366 t€ suuremmat kuin talousarviossa. Toimintakulut 5,6 M€ olivat 0,9 M€ pienemmät kuin talousarviossa. Verotulot olivat 3,2 M€, joka on 137 t€ enemmän kuin talousarviossa. Valtionosuudet olivat 1,4 M€, joka on 34 t€ vähemmän kuin talousarviossa.

Kunnan vuosikate oli ylijäämäinen 1,2 M€. Vuoden 2024 talousarviossa vuosikatteenksi oli arvioitu muodostuvan -141 t€. Tilikauden tulos muodostui suunnitelman mukaisten poisto-

jen jälkeen ylijäämäiseksi 588 t€, mikä on sama kuin tilikauden ylijäämä. Taseen kertynyt ylijäämä oli tilinpäätöksessä 6,5 M€.

Tarkastuslautakunta toteaa, että käyttötalouden toteutuma on huomattavasti parempi kuin talousarviossa. Tarkastuslautakunta toteaa, että mikäli talousarvion toteutuma näyttää poikkeavan huomattavasti alkuperäisestä talousarviosta, tulee kunnanhallituksen valmistella valtuustolle esitys talousarvion muuttamiseksi.

Talouden suunnittelun näkökulmasta tarkastuslautakunta kiinnittää edellisvuoden taapaan huomiota kuntatalouden huomattavan epävarmaan tulevaisuuteen.

Kunta on maksanut vuoden 2021 aikana kaiken korollisen vieraan pääoman pois ja on ollut tilinpäätöshetkellä velaton. Velattomuus kertoo mm. siitä, että investoinnit on voitu tehdä tulo-rahoituksella. Investointien tulo-rahoitus % on hyvin korkea (356,4 %) jo toista vuotta peräkkäin. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kunnanhallitus seuraa aktiivisesti investointien toteuttamista ja mahdollisen korjausvelan kertymistä.

Kunnan talousarviossa oli investointimenoja varten varattu yhteensä 0,6 M€. Investointimenot toteutuivat 0,4 M€:n suuruisina.

3. KUNTAKONSERNI

Toimintakertomuksessa on tehty selkoa, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet kuntakonsernin toiminnassa. Kuntakonserniin kuuluu kaksi kuntayhtymää. Kunnalla ei ole tytäryhteisöjä. Toimintakertomuksen selvitys kohdistuu konsernijohdon toimintaan, kunnan edustajien toimintaan kuntayhtymissä ja siihen, miten kuntayhtymille kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa tai muutoin asetetut tavoitteet ovat toteutuneet.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan toimintakertomuksessa on annettu riittävästi selvityksiä kuntakonsernia koskevista asioista.

Konsernin kertynyt ylijäämä oli 5 182 €/asukas, lainat ja vuokratavuut 5 €/asukas. Laskennallista lainanhoitokatetta ei velattomuudesta johtuen ole tarkoituksenmukaista esittää. Tuloslaskelman osoittama vuosikate oli poistoista 189 %.

4. YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävänsä ja jättää vuoden 2024 arviointikertomuksen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Siikaisissa 14.5.2025

Hannu Heikintalo
puheenjohtaja

Seppo Jönkkäri

Susanna Kuusisto

Heli Harju

Anneli Lahtinen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 6 pages before this page

Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende